

Republika Srbija započela je proces evrointegracija u januaru 2014. godine i od tada je otvorila 18 od 35 poglavlja, dok su dva poglavlja privremeno zatvorena. Hrvatska je svoje predsedavanje završila 30. juna i u tom periodu Srbija nije otvorila nijedno poglavlje, a pet država članica nije se složilo da se otvori Poglavlje 2 o slobodi kretanja radnika. Ministarka za evropske integracije Jadranka Joksimović rekla je za Insajder da je Srbija razumela tu poruku, te da je reč o političkoj odluci u trenutku kada Srbija ima pet spremnih poglavlja za otvaranje.

Evropa shvata da se u Srbiji dešavaju procesi kontra evropskim principima, ali da uprkos tome aktuelnu vlast u Srbiji toleriše jer smatra da ona može i mora da reši problem Kosova. Bivši pokrajinski sekretar za međuregionalnu saradnju i lokalnu samoupravu Branislav Bugarski za VOICE upozorava da je proces evrointegracija vrlo kompleksan, da na njega utiče mnogo faktora, ali smatra da taj proces nije obustavljen, već da je fokus i zemalja članica EU i naše Vlade usmeren na borbu protiv pandemije virusa korona. Pandemija je, ukazuje dalje Bugarski, oslikala dilemu u kom smeru će se razvijati sama EU i u kojoj meri će ići ka daljoj integraciji.

Ocenjuje i da je sam proces, bez obzira na promenu metodologije pridruživanja, komplikovan i da je teško prepoznati društvenu elitu koja je odlučna u borbi za Srbiju u EU. Bugarski kaže i da proces evrointegracija nije samo pitanje zvanične politike, već i stručne javnosti, nevladinih organizacija, medija.

Bugarski je podsetio i da je predsedavanje Hrvatske svoje težište trebalo da ima i na regionu Balkana, ali da su se u pandemiji članice EU odlučile za nacionalna rešenja zbog čega je predsedavanje Hrvatske postalo mnogo kompleksnije, pa za Balkan nije bilo prostora.

Sa druge strane, politički analitičar iz Hrvatske Krešimir Macan za VOICE ukazuje da proces evrointegracija u Srbiji još uvek postoji upravo zahvaljujući hrvatskom predsedavanju EU, koje je kao jedan od prioriteta stavilo širenje na Zapadni Balkan. Podseća da je proširenje EU pre toga bilo stavljeno na čekanje, a da je sada deblokirano u slučajevima Albanije i Severne Makedonije što je, kaže, dobro i za Srbiju.

Smatra i da su nedavna događanja dosta pokvarila sliku Srbije u međunarodnim okvirima, iako ne i Vučićevu sliku.

Aleksandar Popov iz Centra za regionlizam za VOICE ocenjuje da izjave visokih državnih zvaničnika o privrženosti evrointegracijama samo fingiraju posvećenost, dok zapravo njihovi postupci pokazuju stvarno stanje procesa evrointegracija. Prema njegovim rečima, to se najbolje vidi u rušenju institucija kojima komanduje Aleksandar Vučić.

Smatra da Evropa na taj način pokušava da natera Vučića da uradi bar jednu stvar - da se posveti rešavanju problema Kosova, jer se po shvatanju EU ulazi u završnicu rešavanja

kosovskog problema.

“Vučić je toga veoma svestan i zna da dokle god on je glavni ili jedan od glavnih igrača u rešavanju kosovskog rebusa da će mu se štošta gledati kroz prste i neće biti izložen drugim pritiscima sem pritisku da reši problem Kosova”, kaže Popov, dodajući da Vučić pred domaćom javnosti koristi opravdanje da mora da pregovara o Kosovu jer ne sme da ne pregovara sa velikim silama poput Nemačke i Francuske.

Branislav Bugarski smatra da će to gledanje kroz prste ići dosta teško, jer je sigurno da EU na čelu sa Nemačkom i Francuskom želi da zatvori temu konflikata na Balkanu u celini, u čemu odnos Beograda i Prištine igra veliku ulogu.

Upozorio je da se na ovom prostoru generacije jako lako i prilično suludo troše jer se bavimo mitologijom.

“Pri tome, ne možemo da sredimo bolnice po Srbiji da budu dostojne čoveka ili presvučemo puteve u Banatu novim asfaltom. I onda, najveći patrioti ne vide u tome problem, nego razglabaju o mitovima. Za mene je patriotizam kada se radi na ciljevima poput slobode izražavanja, demokratiji, različitosti mišljenja, modernim školama i bolnicama, putevima koji su ravni i bez rupa, modernoj poljoprivredi, industriji i nauci. Sve drugo je skretanje pažnje sa života na bajke”, navodi Bugarski.

Macan ističe da je Vučić svestan koliko je odluka o Kosovu teška, te da će zbog toga pokušati istrgovati, što je i do sada dobro radio.

“Moglo bi ići u tom smeru da pokuša neke uslove oslabiti, ali problem je što svaka članica EU može, ukoliko je nezadovoljna nečim, vršiti pritisak da se situacija ipak, Kosovu uprkos, dovede do reda, tipa pravosuđa. Reći ću jednu prognozersku rečenicu za Srbiju, a što se dogodilo u Hrvatskoj, dakle - Hrvatska je ušla u Evropsku uniju kada je uhapsila premijera”, istakao je Macan.

Naši sagovornici ne veruju da bi Srbija alternativu EU mogla da nađe u Kini i Rusiji, ali se slažu da će Vučić pokušati da uradi sve da nastavi balansiranje između Brisela, Pekinga i Moskve. Bugarski ističe da do obustavljanja evrointegracija neće doći dokle god Srbija bude ozbiljno zalagala za članstvo u EU i radila na reformi društva, uz podsećanje da naša ekonomija i društvo u velikoj meri zavise od EU.

Krešimir Macan balansiranje između EU, Kine i Rusije naziva Vučićevom pragmatičnošću, u skladu sa izrekom da umiljato jagnje dve majke sisa, s tim što Vučić pokušava tri.

Macan očekuje da će Srbija, odnosno Vučić, “nastaviti plesati” među više zainteresovanih strana kako bi od svih izvukao što više, pošto je svestan da ulazak u EU neće biti tako brzo. Aleksandar Popov kaže da su međunarodni odnosi složeni i da nije jednostavno reći “neću EU, hoću Kinu”. Smatra da je Vučić sada pod pritiskom i da zbog toga reaguje nervozno i na

domaćem i na međunarodnom planu, a da će biti u još većem problemu ako ne dobije ekonomsku podršku od Evrope za sanaciju privrede nakon virusa korona.

“U septembru će biti promovisan veliki paket ekonomske pomoći zemljama Zapadnog Balkana, koji će biti uslovljen sa dve stvari, a to su reforme na domaćem planu koje idu u pravcu vladavine prava, suzbijanja korupcije i tako dalje, i drugi uslov je regionalna saradnja i odnos sa susedima”, ističe Popov, upozoravajući da u slučaju da ne bude novca, građanima neće biti presudno ima li medijskih sloboda nego ima li hleba.

“A tu onda ‘braća’ Rusi ne mogu da pomognu. Ako pogledate koliko je naša ekonomija zavisna od Rusije, a koliko od Evropske unije, jasno je da je Rusija u tom pogledu zanemarljiva. Kad progorovre gladna usta, onda se moraš okrenuti onome ko ima pare i ko ti može pomoći”, ističe Popov.

Izvor: voice.org.rs